

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— ft
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos polt
soronkint 5 kr-ával
számítatnak.

SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Alkotmányunk alapja.

Debreczen, július 1.

(F.) Ezredéves állami fennállásunk megünneplésének jelentőséges mozzanatait alkotják azoknak az emlékműveknek felállítása, amelyeket Thaly Kálmán kitűnő történetirónk kezdeményezésére a törvényhozásnak valódi költői lelkesedéstől indított országos határozata folytán az ország hét különböző pontjain felállítanak. Ezek az emlékek lesznek látható jelei annak, hogy ez a nemzet igazi hazafiúi buzgósággal tud lelkesedni ősei hagyományaiért. A lelkesedés mindig pregnáns vonása volt nemzetünknek és ezeréves történetünknek sok fényes lapja ékesen bizonyítja, hogy a lelkesedés ereje mire tette képessékké őseinket s azért nagyon fölemelőnek és magasztosnak találjuk, hogy ma, az anyagiasság korszakában a lelkesedés tűzének áldozunk.

A hét emlék közül legnagyobb jelentőséggel bír a pusztaszeri, amelynek alapkövét e hó 27-én tették le a kormány, az országgyűlés s Csongrád megye képviselő és nagyszámu ünneplő közönség jelenlétében, mert ez a hely alkotmányosságunknak bölcsője. Itt vetették el őseink csirá-

ját alkotmányosságunknak, amely nagy viharokat megállva terebélyes fává fejlődött és ma védelmező árnyékában részesíti e szabad haza minden polgárát. A pusztaszeri vérszerződés alapja és kiinduló pontja alkotmányunknak, amelyeknek további fejlődésében a vérszerződésben megnyilatkozó alap gondolatok szolgálták irányadókul. Nagyon helyesen mondta Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter fennkölt szárnyalású remek szónoki beszédében, hogy ezen alapokra építve adta ki később Szent István király törvényeit, ezen a nyomon keletkezett az aranybulla, majd később a pragmatika szankezió. Joggal mondhatjuk tehát, hogy alkotmányunk ma is ezeken az ősi alapokon nyugszik.

A vérszerződésben megnyilatkozó alap gondolat abban áll, hogy a magyar állam az uralkodó és a nép közt kötött kölcsönös szerződésen alapszik s vajjon nem ugyanez jut-e kifejezésre a királyi esküben és a koronázási hitlevélben, melyet a megkoronázott király mai törvényeink értelmében a nemzet színe előtt ünnepélyesen letesz és illetőleg kiad? Éz a kölcsönösség nemzet és király között, melynek az egész világon sem akad mása, ez füzte

egymással mindég össze a nemzetet és a királyt s ennek legszébb napjait ültük épen mostanában, amikor felséges királyunk nemzeti örömmünnepeinkben igazi magyar szívvvel és lélekkel részt vett.

Az alapkötetel jelentőségét s azokat az érzelmeket, amelyek minden jó magyar hazafi szívében ez ünnepies alkalommal áthatották, méltó szép szavakkal fejezték ki Vadnay Andor, Csongrád megye főispánja Darányi Ignác és Berzeviczy Albert. Mindhármuk beszéde érdemes arra, hogy minden jó magyar ember elolvassa. Az ezer évvel ezelőtt Pusztaszeren gyűlésező őseink is bizonyára csak ugyanarról beszéltek, ami a mai három szónok beszédjében foglaltatott, a fejedelemtől, a hazáról és a szabadságról.

Ezeknek a dicsőségét fogja hirdetni az a hét emlékmű, amelyeknek alapköteteli vagy pedig leleplezési ünnepélyeit a legközelebbi hónapokban fogják megtartani, s amelyeknek mindegyike a honfoglalásnak egy-egy jelentőségteljes mozzanatát lesz hivatva jelezni.

- A magyar gör.-kath. püspökség ügye.

Az a küldöttség, mely a magyar gör.-kath. püspökség ügyében szombaton Budapesten

TÁRCZA.

Aki a bolondját járja.

— A Debreczeni Ellenőr eredeti tárczája. —
Irtá: Kocz Ákos.

Mióta a huszártisztek elmentek a kis városból, azóta csak ritkán történt olyan valami, a mi felzavarta volna a nyárspolgárok nyugalmát.

Minden család végezte a maga dolgát, a párbajok megszűntek és a férfiak sokkal nyugodtabban hajtották a pagátot a kaszinóban, mert nem volt kitől félteni az asszonyokat.

A Raday lányoknak nem is tetszett ez az állapot, mert unták magukat szörnyen a nyalka huszártisztek eltávozásától és irigyelték a Siroky Ella szerencsését, a ki az ábrándos szemű Kadas Imre huszárhadnagyot elszöktette.

Igen! elszöktette, mert a gyámoltalan kis hadnagy félt a következményektől, pedig szerette Ellát, de bizony arra nem gondolt, hogy ennek a szeretkezésnek még házasság lesz a vége.

Addig-addig biztatta azonban Ella a fiatal tisztet, míg egy szép reggelen arra ébredt a hegyes bajuszu Siroky Gábor, hogy a leánya megszökött a kis huszártiszttel.

Ella egy kis levelet hagyott hátra,

a melybe csak ennyit irt: elmegyek Imruskával, mert boldog akarok lenni . . .

Az öreg ur majd sóbálvánnyá lett, mikor az ő kedvencz lánya sorait elolvasta. Elhatározta, hogy a föld alól is visszahozza Ellát és bizonyára országra szóló skandalumot csinált volna a dologból, ha felesége meg nem érte vele, hogy Ella csak úgy tett, mint ő, azzal a különbséggel, hogy ezelőtt huszonöt esztendővel őt szöktette meg egy novemberi sötét estén Siroky Gábor.

Ez a rég nem említett dolog észre térítette az öreget s csak annyit gondolt, hogy az alma nem messze esik a fájától.

Elmult vagy három esztendő. Az öreg kitudott annyit, hogy lánya megesküdött Kádár Imrével, kinek éppen akkor halt meg egy örökhatyó nagybátyja, mikor legnagyobb szükség volt a kauzióra.

Siroky né könnyedén vette az egész dolgot. Nem született érzékeny anyának. Örült, hogy a lánya elment utjából. Még mindig elég esinos volt arra, hogy az öreg Gabriel arkangyal mellett udvarlókat tarthasson. Egész éven át ugyszólván uton volt, egyik fürdőből a másikba utazott s ha Gábor urtól felesége hollétét tudakolták, lakonikus rövidséggel csak annyit felelt, hogy a bolondját járja.

Az öreg Gábor meg az alatt, míg a felesége a bolondját járta, odahaza unat-

kozott. Nem volt kedve semmihez, amin nem is lehet csodálkozni, kaczagott rajta a világ és mindenki örült, ha egy-egy oldalvágással megsérthette a folyton dörmögő Sirokyt.

Egy őszi reggelen az öreg ur kelletlenül szüresölte kávéját, midőn sürgönyt kézbesítettek neki. A sürgöny rövid volt, de Gábor ur sehogyszem tudta megérteni. Végre addig-addig betűzte, míg kisütötte, hogy az asszonynak ötszáz forint kell rögtön, mert különben neki megy a Dunának.

Siroky egy pillanatig gondolkozott és eszébe jutott, hogy talán el is viselhető esapás volna rá nézve, ha felesége el-emésztene magát. Később azonban szégyelni kezdte magát s bár nem a legjobb kedvvel, mégis csak elküldte az ötszáz forintot.

Azután vagy hat hétig nem hallott a feleségéről egy hangot se, míg végre egy ezimére érkező levélből megtudta, hogy a felesége egy vállalkozó szellemű férfiúval kiment Amerikába aranyat keresni.

Mikor Gábor ur a levelet elolvasta, nem jött méregbe, sőt kaczagásra fogta a dolgot. Sohse hitte, hogy ilyen könnyen megszabadul az asszonytól. Örömeiben kapta magát s a mi régen nem esett meg vele, úgy berügött, hogy alig birt három napig kijózanodni.

Mikor az öreg Gábor magára maradt, valahonnan a faluba került egy természetes

csés

járt, hétfőn délután tisztelgett a hercegprimásnál, ki ez idő szerint Balaton-Füreden tartózkodik. A biboros főpap lekötő szívesseggel fogadta a küldöttséget s az azt vezető Farkas Antal beszédére kijelentette, hogy ugyanis mint pap, ugyanis mint hazafi, teljesen méltányolja amaz okokat, melyek egy magyar gör.-kath. püspökség szervezését szükségessé teszik s a mi tőle telik, mindent megtesz a kérdés sikeres megoldására. Ezután is majd egy óráig beszélgetett a küldöttség tagjaival s alaposan informáltatta magát az ügy felől. A társalgás során ő eminenciája kijelentette, hogy ő a magyar püspökség kiharításának semmi egyházi akadályát nem látja s azt hiszi, hogy ő Felsége az apostoli király s a kir. kormány fog módot találni a püspöki javadalom kérdésének megoldására is. — A küldöttség távozta után a hercegprimást Wlassics kultuszminiszter látogatta meg, a kivel szintén hosszabban konferált az ügyről.

— **Frigyes főherceg és a néppárt.** A mosonyvármegyei néppárt számos papból álló küldöttséget indított Frigyes főherceg ő fenségéhez, azon hallatlan kérelemmel, hogy *utasiáná* uradalmi tisztikarát a mosonymegyei *néppárt erélyes támogatására.* A főherceg erre a kérelemre a következő választ adta:

„Én katona vagyok, tehát *nem politizálok.* Ha azonban politizálnék, akkor az én politikám ő felségének a *királynak politikája volna,* mely elvégre is a *kormány működésében nyer kifejezést.*“

A főhercegi uradalom ezek után teljesen magára hagyta a néppártot s ezen körülmény főoka a pándorfi kudareznak.

A nők, mint orvosok.

(Válasz dr. Altmann Béla hasonezímű cikkére.)

Irta: **Amicus.**

(Folytatás és vége.)

Igaz: az orvosi pálya realitívus, naturalitívus. De ha ez befolyással van az ezen pályán lévők erkölcsösségére, mutatkoznia

asszonyosság. A szalmaözevegnek tetszett a menyecske és ellátogatott hozzá naponta. És mivel az asszony nem húzódozott Gábortól, ennek megnyílt a rozsdás szíve és elpanaszolta buját, bánatát. Az asszony vigasztalta a kiegészült vulkánt és sajnálkozott a történetén, Gábor ur drágán fizette meg a részvét könnyeket, mert a menyecske jól értett a balekek fejéséhez s így történt, hogy az eladott telek ára lassankint gazdát cserélt.

Az utóbbi időkben a vén Siroky egész gavallér lett. Kipödörte deres bajuszát, sőt még a muzikaszót sem vetette meg. Esténként meg eljárt Bárándynéhoz és nyalta az üvegen keresztül a mézet.

Mert hát volt esze a menyecskének. Ámitgatta, biztatta az öreg legényt, de el volt határozva, hogy ha jól felszedi magát, otthagyja Gábor urat a kapufélfánál.

Nincs rosszabb portéka a szerelmes vén embernél. Türelmetlen és féltékeny. Ilyen volt Gábor ur is. Még a szellőtől is féltette pártfogóját. Az asszony meg nevette azt a bolondos vén embert és tovább is vezette az orránál fogva.

Egyszer aztán az öreg is megso-kalta a várakozást és egy bizalmas együtt-lét után arra kérte Boriskát, hogy szöktesse el őtet, mint ahogy Ella lánya elszöktette a huszárhadnagyot, meg a feleségét az a bizonyos vállalkozó uri ember.

Boresa falkaczagott, mikor az öreg

kellene ennek a befolyásnak a férfiaknál is. Már pedig azt talán Ön sem fogja állítani, hogy az orvosok kevésbé erkölcsösök, mint más pályán lévő férfiak?! Azonkívül a naturalismustól a leggondosabb szülői felügyelet sem óvhatja meg a nőt. A modern irodalom terméke — regények és szindarabok egyaránt — gondoskodnak arról, hogy az ember phisicumát az egyes életszervek funkcióját maga realitásában ismertessék meg az olvasóval. Ezen olvasók egy jelentékeny contingensét a nők szolgáltatják; és ha ezen művek nem képesek a női erkölcsöket befolyásolni, az orvosi tudomány, a maga borzadalmas realizmusával bizonyára nem lesz képes arra.

Azt is felhozza Ön — folytatja a kíváncsiságtól ösztökélve emberünk, — hogy a nőket, midőn a tudományos pályára lépnek, „értelmi intelligenciájukon“ kívül, a legtöbb esetben hozzátartozóik vagyontalansága is készíteti. Tudjuk — teszi hozzá, — mily óriási áldozatot követel a tudományos kiképzés. A szegény fiatal ember is csak úgy tud boldogulni, ha „éjjelt-nappalt egygyétté, tehetségét minden irányban (olykor jót, roszt) felhasználja“. Még így is sok ifju kénytelen abba hagyni pályáját. Hát hogy birna megküzdeni az utban álló nehézségekkel a gyenge nő, kinek az éjjelt nappallá tenni nem szabad és ki a jó és rossz eszközök közül csupán a jókat válogatván, nem érvényesítheti *minden irányu* tehetségét?

Tagadhatatlanul igaz, hogy a nőnek nem állanak mindazon eszközök rendelkezésére, melyekkel törekvő (ne tessék félreérteni, nem: stréber) ifjaink olykor-olykor élnek. De nem is szükséges, hogy azokat igénybe vegyék; mert ma már elég alkalom és mód kínálkozik arra, hogy a szegény ember — ha nő is — tisztességes uton szerezzék meg azokat az anyagi erőket, melyek a pályavégzéshez szükségesek. Másrészt pedig, ha nem tudja mindezeket megszerezni: a gyógyszerészeti, philosophiai pályán ugyanennek kellene sorsának lennie, mely az orvosi pályán vár reá. Honnan van az mégis, hogy ezeken a pályákon — Ön szerint — a nők mégis tisztességesen állják meg helyüket?

ajánlatát és kérését meghallotta. Erre nem számított. Egyet gondolt s azután keblére vonva a reszkető vén gavallért, csak ennyit sugott a fülébe: Szöktesse el magát az ördög, én el nem szöktetem.

Gábor urral egyet fordult a világ. Ennyi hálátlanság majd leszédítette. Tán-torogva lépett ki a hamis asszony küszöbén és meg se állt, míg haza nem ért a portájára.

Meg volt semmisülve. És talán meg is halt volna bánatában, ha a szolgáló azzal a hirrel nem rohan elébe, hogy a felesége éppen most érkezett meg Amerikából.

Gábor ur ruganyos léptekkel rohant be a szobába. Megölelte, százszer megcsókolta feleségét. Nem tett szemrehányást neki még akkor sem, midőn az amerikai asszony egy kis porontyot mutatott be sajátja gyanánt.

Gábor ur egészen természetesnek találta a dolgot, abban a meggyőződésben lévén, hogy mindketten eljárták a bolondját. Karjaiba vette e kis yankét és dalolt neki altató nótákat.

Pár hó múlva a huszárhadnagy is hazaküldte Ellát s azóta a Siroky familia is békében él.

Mindegyikük eljárt a bolondját s egyiknek sincs mit vetni a másik szemére.

És ha ott nem buktak el, miért kellene éppen az orvosi pályán elbukniok?

De tegyük fel, hogy a tudományos pályák el van zárva a nők elől. Ez esetben nem tehetnének egyebet, — mivel élni, akarva, nem akarva kell, — minthogy más kereseti forrás után nézzenek. De hol van a garancia arra nézve, hogy más kereseti forrás mellett nem fognak botlani? — Én úgy tudom, hogy minél műveltebb az egyén, annál erősebb erkölcsi érzete és éppen ezért sokkal több garantiát látok a nő erkölcsösségére nézve, ha tudományos pályára lép, mint ha postás, távirtdász, vasuti, vagy telephonos kisasszony lesz belőle, nem is szólva arról, hogy ezen pályák tulsufoltak lévén, a tudományos kiképzés lehetőségének hiányában, gyakran az erkölcsi züllés leftőjére jutna.

Azt is mondja Ön, hogy a tudományos kiképzés el fogja vonni a nőket a tulajdonképeni hivatásuktól: az anyai hivatás betöltésétől. De itt elfeledi, először, hogy a két nem közül a nők vannak tulsulyban, hogy tehát nem minden nőnek van kilátása, hogy pártán kívül öszüljön meg, másodsor pedig, hogy az anyagi gondok sulya alatt az agglegények gárdája egyre nagyobb lesz és ez is növeli a Kottlik Izabellák számát. Mivel pedig a szegény Kottlik Izabelláknak épugy élniök kell, mint a dus és a *diplomát becsülni tudó* Gerleházy Arabelláknak, nagyon természetes, hogy az államnak módot kell nyújtani arra, hogy existentiát biztosítsanak maguknak. És ha akad egy magasabb igényű „értelmi intelligenciával“ bíró Kottlik-kisasszony, miért ne lehetne ez orvos? Az orvosnők ép oly létjogosultsággal bírnak, mint a nőorvosok. És ha vannak nőorvosok, miért ne lehetnének orvosnők?

De feleli azt is, hogy a modern, nem orvosmamákat sem töltik idejükét folytonosan a gyermekszobában. A papa a kereset után néz, a mama pedig azon töri magát, hogy a keresményt valami válogatott módon elköltthesse. És a gyermekek? — Hát mire valók a cselédek, nevelőnők, ha nem arra, hogy a szülő vállairól a gyermeknevelés neves gondjait leemeljék?! Ma is — tisztelet a kivételnek — ezek nevelik a gyermekeket, és ez az állapot egy hajszállal sem lesz rosszabb a doktor-mamákat mellett sem.

Külömben is: a közlekedési vállalatok kisasszonyai, a kereskedelmi alkalmazottak, a gyógyszerésznők, a tanítónők és tanárnők sem mondottak le Hymen rózsalánczairól csupán csak azért, mert hivatásuknál fogva nem lehetnek folytonosan a gyermekszobában. Nem lettek hivatásuknak ily értelemben vett áldozatai, és ép oly jól töltik be család-anyai tisztüket, mint azok, kik hivatásuk miatt akár soha ki ne mozduljanak gyermekeik mellől, jóllehet az idő, melyet a három kívül kell tölteniök sokkal nagyobb, mint a mennyire az orvosnak hivatása körében naponként szüksége van. Hát miért lenne éppen az orvosnőből rossz anya, és miért kellene éppen a doktor-kisasszonynak hivatása áldozatává lennie?

Az orvosi hivatásnak már sokan estek áldozatul. De ezek nem az orvosi karból, hanem a betegek nagy zöméből kerültek ki. Miért esnének tehát éppen a nők ezen hivatásnak áldozatul?

Nem sokkal többet mond azon további argumentum sem, mely a nő physiologiai életéből van véve. Azt mondja Ön, hogy a nő nem képes tartós munkára, nála nem az agg gondolkodó, hanem érzelmi része van inkább kifejlődve, gyakran beteg, izgatott és ilyenkor nem tudhat helyes diagnosit megállapítani, és hiányzik nála a lélekjelenlét (ezikkének első részében éppen az ellenkezőjét állí-

totta), mely az orvosnál nagyon gyakran mulhatlanul szükséges.

Nem vagyok antropologus, és így az agyszerkezet kérdéséhez hozzá nem szólhatok. Annyit azonban ezikkéből is kivehetni, hogy az agy egyes részeinek nagyobb, vagy kisebb fejlettsége, nem születési tulajdonsága az embernek. Önmaga mondja, hogy a férfi agya, akarata a folytonos gondolkodás mellett fejlődik. És ha ez a férfiról így van, miért ne lenne így a nőnél, ha ő ugyanúgy gondolkoznék, küzdene?

Ami pedig a gyakori gyengélkedést, izgatottságot és az ehhez fűzött consequentiákat illeti, úgy hiszem, hogy nem egyedül az orvosi pálya az, melyhez nyugottság, hidegvér, lélekjelenlét szükséges. Kell ez minden pályán. Ha pedig kell és a nők más pályákon szerzett állapotuk daczára is bevalának, úgy azt kell mondanunk, hogy ez nem bír oly befolyással, mely őket az orvosi hivatás betöltésében gátolhatná. Másrészt pedig nem szabad feledni, hogy a gyakorlat teszi a mestert. A fiatal orvos, minden elméleti képzettsége daczára sem lesz nyugodt, hidegvérű súlyosabb esetben. Míg a nagy praxissal bíró idősebb orvos még a legveszélyesebb esetben sem veszti el lélekjelenlétét. — Így vagyunk ezzel a nőknél is. A mi nyugtalanság, izgatottság van bennük természetüknél fogva, azt majd elenyészteti a praxis.

De nem is lehet e tekintetben általános szabályt felállítani. Vannak nők, kik nyugalom, hidegvér, lélekjelenlét tekintetében, de minden más kifogásolt tekintetben is, bizvást vetekedhetnek a férfikkal. Ez tisztán az egyéniség dolga és épen ezért a kérdés tulajdonképpen az, vajjon abszolút lehet ellenség-e, hogy egy nő (nem minden nő, hanem egy a sok közül) phisiologiai alkatánál fogva jó orvos legyen? — Miután pedig ezt állítani nem lehet (a tapasztalat meg is czáfolja), meg kell engedni annak az egy nőnek, ki elég hivatást érez magában erre a pályára, hogy tehetsége szerint érvényesüljön. És arról a miniszteri rendelet is gondoskodik, hogy csak azok a nők bocsáttassanak a tudományos pályákra, kik egyéniségüknél, tehetségüknél fogva alkalmasak arra.

Azok, miket a czikkíró ur czikkének további folyamán mond, szellemes közhelyek (banalitások), melyeken vitatkozni nem kell, de nem is lehet.

A kérdést, kiragadva a maga egészéből és egyoldalú szempontból fogva fel, kielégítően megoldani nem lehet. Nem az a kérdés, hogy legyen-e a nő orvos? Hanem az, hogy megengedhető-e, mikép a nő tudományos pályára lépjen.

És így tevő fel a kérdést, csak igenlő választ lehet adni; mert az tagadhatatlan, hogy a nő, mint ember, mindazon jogokkal bír, melyek minden embert megilletnek. Ezen általános emberi jogok közé tartozik a pályaválasztás joga is. Ha tehát elismerjük, hogy a nő ember, el kell ismernünk, hogy joga van pályát választani, meg kell engednünk, hogy ő maga legyen saját szerencséjének kovácsa és emancipálnunk kell azon ok nélküli gyámkodás alól, melylyel őt a gyöngébb nem czimén eddigi függési viszonyában megtartani akarják.

Hiába gondoskodott a földesur jobbágyairól még oly nagylelkűen, a jobbágy nem volt és nem lehetett helyzetével megelégedve. A természet által beléoltott ösztönnél fogva, vágyott azután, hogy maga gondoskodjék magáról, hogy függetlenítse magát a földesurtól, kinek szeszélye holnap feldulhatta azt a jólétet, mit ma szerzett. Vágyott a szabadság után.

A nők mai helyzete ugyanilyen. Ha nem engedjük meg, hogy ők tehetségükhöz képest szabadon érvényesüljenek bármely pályán, függési viszonyban állanak a férfiakhoz. Nevezhetjük őket angyaloknak, istennőknek, a kenyeret mégis csak tőlünk kapják és ha mi nem adjuk: felkophatik az álluk minden szeretet és imádat daczára is. És ha a jobbágyok felszabeditása nagy és neeres cselekedet volt, a nők teljes egyenjogúságának elismerése nem kevésbé az lenne.

Mindezek után pedig nem kárhoztatnunk kellene közoktatásügyi kormányzatunkat azért, hogy a nőknek a tudományos pályák egy részét megnyitotta, hanem elismeréssel kellene adoznunk azon férfias bátorságért, melylyel a rég óta vajudó kérdést dülőre juttatta, ez által is bebizonyítván egy szintén a közoktatásügy élén állott férfiú azon mondásának helyességét, hogy „míg a gyöngye sopánkodik, erdőt szánt az erős”.

A mit hibáztatni lehetne, inkább az, hogy még mindig nem bírta magát teljesen emancipálni a nőekkel szemben fennálló évszázados előítélet alól (ez örökölt, nem pedig a jog) és nem nyitotta meg számukra az összes tudományos pályákat.

Dehát akkor miről írának mi czikkeket?

Papakosza társainak szökése.

Kedélyes állapotok uralkodhatnak a pestvidéki királyi törvényszék ujvilág-utezai fogházában. Veszedelmes kaszszatolvajok és betörők, akiknek az a szerencse jutott osztályrészül, hogy ebben a fogházban ülhetik le büntetésüket, egymásután szöknek meg onnan. Csak nemrégiben Papakosza Dimitri, a híres nemzetközi kasszabetörő ugrott meg két fegyencztársával, Kázár Ambrussal és Scheiber Dezsővel és tegnap ugyanez a két gonosztevő mondott bucsut a fegyháznak, nem ugyan Papakosza Dimitrivel, akit azóta kettős zár alatt tartanak, hanem Affendakisz Periklesszel, a másik nemzetközi kaszszabetörővel.

A legújabb szökés így történt:

A rabokat a törvényszék épületének kis udvarára, az ugynevezett „rabudvarra” bocsátották tegnap délelőtt 9 órakor. A rabok a vasályaikat tisztogatták és javították. A tisztogató rabok közt ott sétált Scheiber Dezső és Kázár Emil, a kik, mivel már egyszer Papakosztával megszöktek, most súlyos lánczokba verve jártak az udvarban. Affendakisz Periklesz az ágyát tisztította. A rabudvaron egy fogházról sétált fel és alá, folyton figyelemmel tartva a rabok magatartását. Ugy félkettőkor délután történt, hogy a fogházőr egy kis időre a konyhába nézett. A konyha a rabudvarra nyílik. Mialatt az őrnem kísérhette figyelemmel a rabokat, Affendakisz Periklesz, eddig ki nem derített módon, lefűrészelte Scheiber Dezső és Kázár Emil bilincseit. Azután a többi rabok szemeláttára társaival távozott, majd megint rendes utezai ruhába öltözve megjelent a rabudvaron. Azután egy a földön fekvő ajtószárnyat felemelve, két vízszintesen álló rácszatra helyezték. A rácszatra először Affendakisz, aztán Scheiber, majd Kázár kapaszkodott fel. Utánna még több rab is felmászott az ajtószárnyra.

Ebben a pillanatban az őrn észrevette a szökevényeket. Már akkor Affendakisz és két társa elől haladt és csak még más három rab lépett utánuk.

A fogházőr elsütötte fegyverét. A többi őrn és a fogház egyéb személyzete összefutott a lövés zajára. A három utolsó rabot lefűlelték, de Affendakisz két tár-

sával már a megyeháznak gránátos-utezai kapujánál lehetett.

Affendakisz ugyanis az ajtószárnyáról a levéltár helyiségébe ment. Itt két ember volt jelen: Turbik Károly díjnok és Szász Elek hivatalnok. Turbik Károly állítása szerint a szökevények egyike világos, a másik kettő pedig sötét ruhában volt. A szökevények nem tűntek fel senkinek, mert ilyenkor számos fél szokott a levéltárban és egyáltalán az egész megyeház épületében megfordulni.

Igy történt, hogy Affendakisz és két társa a levéltárból az árvaszéki irattárba, onnan a folyosóra, az alispán szobájá mellett le a lépcsőre szaladtak. Affendakisz elől haladt mindig, utána Kázár Emil és végül Scheiber Dezső következett. Affendakisz és Kázár átlépték a megyeház gránátos-utezai kapuját. Scheiber még a kapun belül igazított valamit ruháján. Ekkor hallotta a kapunál álló hajdu a lövést. Hirtelen odaugrott a kapuhoz és bereteszte azt. Tudta ugyanis, hogy rab szökést kísérelt meg. Scheiber egy ugrással a kis kapuhoz ugrott és azon át szökött ki a gránátos-utezára. A hajdu utána vetette magát. Scheiber egyenesen a Trattnek-ház felé szaladt. A hajdu kiabálására előugrott az arra menő Bácsi Imre hitelszövetkezeti szolga, a ki Scheibert torkon ragadta. Iszonyu tusa fejlődött ki kettőjük között. Scheiber a kétségbeesés erejével küzdött Bakival, a ki azonban erős kezeivel csakhamar a földre szoritotta Scheibert. Ezalatt két hajdu és néhány fogházőr összekötözte Scheiber kezeit. A rabot visszavitték csel-lájába.

Affendakisz és Kázár, kik a Trattner-ház udvarán át a koronaherezeg-utezába szöktek, két más egyén vette üldözőbe.

Délután fél öt órakor megjelent Erdély Sándor igazságügyminiszter a pestvidéki törvényszék fogházában, hol Majorovszky törvényszéki elnök fogadta. Az igazságügyminiszter megtekintette a szökés helyét s kemény szavakkal megbotráncolásának adott kifejezést az eset fellett. Takács helyettes fogházfelügyelő azal védekezik, hogy csupán az őrnök figyelmetlensége és eléggé nem büntethető hanyagsága segíthette elő a szökést. Az illető őrnök, névszerint Szende és Dalvai ellen az ügyész rögtön elrendelte a fegyelmi vizsgálatot.

Esti 6 óráig sem Affendakisz, sem Kázár, a kit a főváros területén számtalan detektív rendőr hajszol, meg nem került.

Őszi virágok.

Apja, anyja hasztalanul marasztották: Ne menj leányom, szegényesen csak megélünk itthon is, jó az Isten, majd ad valami becsületes embert, a kinek oldalán szennytelenül leéled az életet.

A lány nem hallgatott, tele volt szivelelke rajongással s ott hagyta öreg szüleit, mikor egy kis faluba hívták tanítónőnek.

Sokáig fáradhatatlanul küzdött, hogy a bárdolatlan paraszt leánykakat saját eszméje szerint kiművelje s azért cserébe egy kis szeretetet, elismerést nyerjen az emberektől.

Év-év után repült, megfedkezett öreg szüleiéről, elnyomta ifju szívének vágyait. Az elismerésnek soha nem hallotta megnyilatkozását volt tanítványainak ajakáról. Lassanként észrevette, hogy a megélhetés eszköze, melyet ő egy virágos faágnak tartott eleintén, az élet rögs utain egy keserves koldusbottá válik, megfosztva minden ékességétől a profán élet küzdelmeiben.

Néha ideges nyugtalanság vett rajta erőt. Éjszaka lázasan lüktettek halántékaiban az erek s reggel beesett szemekkel, dult arcvonásokkal ment az iskolába. A gyermekek

megjédtek tőle és hirtelen elhallgattak, mint a csiripelő verebek, ha felettük a vérese suhogva röpken el.

Kitölthetetlen ürességet érzett szívében s ha társaságban a szerelem szót kiejtették előtte, úgy összereszt, mintha galvan áram futott volna végig csontjain és idegszállain.

Eszébe jutott az a boldog idő, mikor még mint tanuló leány könyvvel hóna alatt lépegetett kurta ruháskájában az iskola felé s az utca sarkán egy pufók arcú, szőke hajfürtű gymnazista leleskedett reá, ki féltéken pislogott felé s mint egy kis kutya oly híven követte a képezde kapujáig. Elgondolkodott; mi lenne most, ha az a szőke fiú, mint meglett ember csak előteremne valahonnan, megfogná a kezét, aztán vezetné messze, messze egy kis fehér templomba, onnan egy virágos mezőre. Ilyenkor rendesen nagyon elszomorodott; hiszen már 32 éves, neki nem szabad, nem illik a szerelemre gondolni sem, kinevetné érte mindenki: mikor az arcz redős, a vállak összeestek, a tüdő össze van ronsolva az iskolai poshadt levegőtől, ne merjen senki nyilvánosságra hozni ifjú vágyakat, mert rossz a világ s megítéli érte.

Ugy látszott, hogy az évek növekedésével mind jobban-jobban beletörődik sorsába s fonnyadt testében kialszik az a láng, mely miatt annyi bűn, annyi piszok ragadt erre a szerencsétlen csillagra, hogy azt csak egy új özönvíz moshatja le róla.

Egy idő óta az elhagyatott tanítónőt gyakran fölkereste a szomszéd falu tanítója. Az első, második találkozásnál kerültek egymás tekintetét. Később bátrabbak lettek, még néha kacagtak is, ha a tanító az aglegényesség keserveit némi melancholikus komikummal előadta.

Egy este szokatlanul vigan csevegtek. A vén akác, mely alatt helyet foglaltak, titokzatosan sutogott a lombja közt alvó madaraknak. Beszéd közben a tanító csendesesen lehajlott s egy félénk csókot lehelt öble ejtett sovány, de fehér kezeire a tanítónőnek, ki áttetsző szemhéjai alatt félve rejtegette a későn, de még is hatalmasan fellobbanó szenvedély lángját.

B. Sándor.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A király Ischlben.

Budapest, július 1. Bécsből távirják: A király ma nyolczheti tartózkodásra Ischlbe utazott.

Gyászmise V. Ferdinándért.

Budapest, július 1. V. Ferdinánd lelki üdvéért ma az évenként szokásos gyászmisét polgári és katonai méltóságok jelenlétében Bogisich püspök ecelebrálta.

Rab-szőkevények.

Budapest, július 1. A pestvidéki törvényszék fogházából tegnapelőtt elsőként Affendakisz Periklesz és Kázár elfogatására az egész rendőrség talpon van. Tegnap állítólag Csepel községben hálaltak, de aztán ott is nyomuk veszett. A nyomozás nagy erélylyel folyik.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartatnak. Az írtató, kiadó-hivatal s az irattárfelteknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknel Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Előfizetési felhívás.

Az 1896-ik év harmadik évnegyedének közeledtével felhívjuk olvasóink szíves figyelmét lapunk eddigi előfizetésének megújítására.

Programmunk ezentul is a régi marad, mert erős meggyőződéssé kövült bennünk az a tudat, hogy a jövő a **szabadelví** eszméé. E meggyőződésünkből kifolyólag egy pillanatra sem habozunk továbbra is azon az *úton haladni, melyet huszonkét évvel ezelőtt haladásunk és elveink győzelmi irányául megjelöltünk.*

Szellemi és anyagi erőben gazdag városunk érdekeit is szeretettel fogjuk szolgálni ezentul is. Egy mozzanat sem fogja kikerülni figyelmünket és hűséges odaadást fogunk tanusítani minden oly kérdésben, mely széppé, naggyá és virágzóvá akarja tenni az Alföld eme őseréjű metropolisát.

A Debreczeni Ellenőr komoly és megbízható hírlapírás organuma lesz a jövőben is és tiszteletben fogja tartani művelt olvasóközönségének irodalmi jó izlését. Zsurnalisztikai vervevel s a mások nézeteinek, politikai hitvallásának tiszteletben tartásával fogjuk írni lapunkat úgy, hogy az szívesen látott és nélkülözhetetlen jó barátjává váljék m. t. olvasóinknak.

A Debreczeni Ellenőr szerkesztősége.

Kérelem.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése **junius hó végével lejárt**, hogy a megfelelő összeget beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése megzavartassék, mert ezentul csak azoknak küldjük lapunkat, kik egy bizonyos tetszés szerinti időre **előre fizettek.**

Hátralékos előfizetőinket is kérjük, hogy eddigi hátralékaikat mielőbb rendezni sziveskedjenek, minthogy ellenesetben a lap további küldését f. évi július hó elején beszüntetjük.

Egy napilap előállítása és fenntartása olyan óriási költséggel jár, hogy ezen költségek fedezése céljából csakis rendes előfizetőinkkel számolhatunk.

A kiadóhivatal.

— **Tizenöt éves találkozás.** Tizenöt év után ma találkoztak először azok, akik éveken keresztül együtt ültek az ősi alma mater, a debreczeni kollégium padjain, együtt szőtték a gondtalan ifjúkor ragyogó ábrándképeit és akik tizenöt évvel ezelőtt együtt drukkoltak a gondterhes élet küzdelmes porondjára szóló belépő jegyért:

az érettségi bizonyítványért. Ma újra összegyűltek, hogy, mint a tanári kar előtt tisztelgő küldöttségük szónoka mondotta, a régi barátságot újra megpecsételjék és mint a tavaszi lány fuvalattól megifjodjanak; hogy az őket emlíni tápláló szellem édes anyja, a kollégium és ennek tanárai iránt annyi évek után is változhatatlan ragaszkodásukat és hűségüket tolmácsolják. Azóta a Gondviselés szétszórta az egykori tanuló társakat, jóbarátokat a szélrózsza minden irányában. Tizenöt évvel ezelőtt hetvennyolczan váltak szét egymástól. Közülök néhányan már csendesesen alusznak az anyaföld kebelében; sokan különböző okok miatt nem jelenhettek meg s ezek kimentették elmaradásukat. Harminczan vannak, a kik megjelentek, többen elhozták az ő férfi életöknek megédesítőjét, feleségöket is. Valamennyien tisztességes, a haza javára szolgáló állást foglalnak el a társadalomban. Megjelentek a következők:

Sass Béla kollégiumi igazgató, hittanár nevével, Tüdős János a Debreczeni Első Takarékpénztár jogtanácsosa nevével, Czövek Lajos budapesti ügyvéd, György Ernő ezredorvos Esztergomból, Balogh Gábor városi hivatalnok H.-Böszörményből, Fülöp Péter jegyző Sárádon nevével, Vadas Gyula ev. ref. lelkész Csemőn nevével, Pázmán András községi jegyző T.-Ughon nevével, Konez Sándor lelkész-tanító Dévaványán nevével, Kovács István ipar- és kereskedelmi kamarai fogalmazó Pécsen nevével, Ujváry István dohánybevéltő hivatali tiszt É.-Mihályfalván nevével, Dr. Hubay Miklós orvos Szolnokon, Dr. Benkó Albert megyei főjegyző Szolnokon, Szász Gusztáv iskola-igazgató Kun-Hegyesen, Scholz József állomási főnök Vadnán, Zoltay Lajos városi s. levéltáros és a Debreczeni Ellenőr főmunkatársa Debreczenből, Kiss József járásbíró Szilágy-Somlyón, Dr. Kovács Gábor ügyvéd Szerenes, Koricsánszky Ferencz szolgabíró Tasnádon nevével, Dr. Radó Lajos ügyvéd Budapesten, Kajáry Ferencz iskola-igazgató Tur-Kevében nevével, Dr. Kiss Sámuel ügyvéd, tb. alügyész Budapesten, Dr. Benedek János ügyvéd Debreczenben, Csáky János közbizományos igazgató Debreczenben, Berger Jenő építész Debreczenben nevével, Dr. Nagy Kálmán ügyvéd Debreczenben nevével, Dr. Csillag Kálmán orvos Gyömrőn, Róz Andor fővárosi tanács fogalmazó, Udvarhelyi Géza város-gazda Debreczenben, Tránsy László városi adópénztári ellenőr Debreczenben.

Sass Béla akadémiai igazgató vezetésével délben a főgymnáziumi igazgatósnál, amelyet ezuttal ideiglenesen Tóth József, egykori tanárunk képviselt, tíz tagú küldöttség által tisztelgett, tolmácsolva lelkes beszéddel a volt tanítványok tiszteletét és kérte, hogy juttassa el azt a még élő tanáraikhoz. Délután 2 órákor a hölgyekkel együtt közös ebédre gyűltek össze a nagyérdéi vendéglőben, ahol kitűnően mulattak Bornyász József saját termésű kitűnő borai és a Magyarfi fiúk zenéje mellett, akik a derék fiukat az érettségi vizsga után tartott banketten is a legszebb magyar nótával bucsúztatták. A banketten a volt tanárok közül id. Tüdős János, Nagy Elek és Tóth József jelentek meg, akik zajos ovációkban részesültek. Holnap a Hortobágyra rándulnak ki az egykori tanuló társak.

— **Miniszteri határozat a mezőőrökről.** Darányi

Ignác, földmívelésügyi m. kir. miniszter június hó 24-én kelt leiratában a város határához tartozó birtokosoknak azon kérelmére, hogy mentse fel őket a mezőőrök tartása alól, a következőket határozta:

Minthogy ez évre a mezőőrök felfogadtattak és feleskettettek, felmentésük ez évről jelentőséggel nem bír. Jövőre pedig, tekin-

tettel arra, hogy az 1894. XII. t.-ez. 74. szakaszának rendelkezése értelmében a mezői rendészeti teendők ellátásáról a város köteles gondoskodni s hogy ennek a városi külrendőri szervezet újjászervezése és szaporítása által való fogantatása iránt a hivatali elődóm kiküldöttjének közbenjöttével megtartott értekezleten elvi megállapodás is jött létre, a város megfelelő intézkedése következtében szintén tárgyalanná válandónak tekintendő. A miniszter azonban az esetben, ha a külrendőri szervezet kellően végrehajtatik a jövő évben, megengedi, hogy a mezőőrök ezek által pótolassanak. Egyben megjegyzi, hogy a felesketett mezőőrök hivatásuktól eltérő munkákra nem használhatók.

— **A tisztviselői-telep ügye.** Régen vajdó ügyben történtek a napokban lépések; a tisztviselői-telep ügye jutott most egy lépéssel közelebb a megvalósulás stádiumához. Régebben a megállapított terv szerint a Kardos László tulajdonát képező s a sétatert mellett fekvő területet akarták a vezetők e célra megvásárolni s már csaknem megtörtént a vásárlás, amikor a tulajdonos az eladandó birtok árát felemelte. Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő, a ki jelenleg az eszme megvalósításán fáradozik, most a rabkert mellett lévő s a Szikszay-család tulajdonát képező földterületet szándékozik megvásárolni. Az alkudozások szerint egy □ méter terület vételére 1 frt 80 krban lett megállapítva. A telep létesítéséhez szükséges összeget amortizációs költségen utján már meg is szerezték.

— **A könyvnyomdászok dal- és zene-köre.** A debreczeni könyvnyomdászok dal- és zene-köre pályázatot hirdet egy *karmesteri állásra*. Feltétel, hogy az illető úgy az ének-, mint a zeneoktatást is alaposan végezze. Tiszteletdíj az énekoktatásért — hetenkint 2 óra — évi 100, esetleg az ének-és zeneoktatásért együttvéve — heti 3 óra — évi 150 frt. Zárt ajánlatok f. é. július hó 10-éig dr. *Derekassy* István elnök kezére intézendők.

— **Utazási kedvezmények.** Említettük már lapunkban, hogy a m. kir. belügyminiszter Debreczen sz. kir. város kérelmére, a városi eskü alatt szolgáló tisztviselőkre is kiterjesztette azon utazási kedvezményt, melyet a megyéknek már előbb megadott. Debreczen sz. kir. város közönségéhez ma érkezett belügyminiszteri leirat szerint ezen utazási kedvezményben részesülhetnek a városi tisztviselők, családtagjaik és cselédségük, ha a maguk személye részére arcképes (névjegy alakú) igazolványt állíttatnak ki. Ezen igazolvány 2 forintba kerül. A folyamodás szabályszerű bélyeggel látandó el és legkésőbb augusztus 31-éig a m. kir. államvasutak igazgatóságához küldendők be. A kezelési teendők egyszerűsítése érdekében a miniszter utasítja a törvényhatóságot, hogy azon tisztviselők, kik a kedvezményes jegyekre igényt tartanak, folyamodásukat egyszerre küldje be az igazgatóságnak. Azon törvényhatósági tisztviselők, akik az arcképes igazolványt a maguk részére megváltották, családtagjai számára adandó igazolványért esetről-esetre tartoznak tolyamodni vagy az igazgatósághoz, vagy valamelyik üzletvezetőséghez. Folyamodásukat a polgármester látja el pecsétjével és azzal a megjegyzéssel, hogy a családtagok már bir igazolvánnyal. A mérsékelt áru utazási jegyek a szomszédos forgalomban nem érvényesek.

— **A földesi tagosítás.** A debreczeni kir. törvényszék, mint illetékes első foku bíróság tudvalevőleg elrendelte *Földes* községben a tagosítást és meghatározta a tagok kiosztásának módosítását is s csak a végrehajtás következtét volna. A nem tagosítók megfélebbzték az első

ítélő forum határozatát s az ügy tegnap került a kir. tábla polgári tanácsa elé. *Tar Gyula* kir. táblai bíró terjesztette elő nagy részletességgel, beható tanulmányozással a tagosítás ügyét, melyben negyedfél órai tanácskozás után hozott ítéletet a tanács. **A kir. tábla helyben hagyta az első bíróság ítéletét**, azzal a módosítással, hogy a belső legelőre vonatkozólag a legeltetési jog nem csupán a házzal bíró, hanem egyszersmind a földdel bíró összes birtokosságot is jogosultnak mondotta ki, még azt a módosítást is tette, hogy a közoktatási alap részére kihasítandó terület a törvény világos szavai szerint nem felekezeti, hanem csakis községi iskola fenntartására szolgáljon. (Hátha nincs községi iskola?) Az ügy valószínűleg a harmadfoku bíróság, a kuria, elé is kerül.

— **Vakáció a megyeházán.** Hajdúvármegye tisztviselői egymásután kezdik meg a nyári vakációkat. *Orosz Sándor* első aljegyző egy havi szabadság ideje eltelté után ma elfoglalta hivatalát. *Nemes Zoltán* második aljegyző és *Szűcs István* közigazgatási iktató pedig ma kezdték meg szabadságidejüket.

— **Dankó Pista bucsuja.** A hirneves zeneszerző, *Dankó Pista*, s ügyes társulata ma bucsuzik el a „Bika”-szálloda udvarkertjében a debreczeni közönségtől. A mai előadás érdekességét növeli, hogy ma mutatják be *Dankó Pistának* legújabb s Debreczenhez írott dalait, a melyhez *Dóczy József* irt rendkívül hangulatos, csinos szöveget. A hét folyamán Hajdúvármegye három rendezett tanácsu városában hangversenyeznek, a hol nagy érdeklődéssel várják a híres magyar zeneszerzőt.

— **Az iparhatóság működése.** Alig van közhivatal, a mely a közönség részéről annyira igénybe volna véve, mint az iparhatóság. E hivatal mult havi működésére vonatkozó statisztikát *Dr. Boldizsár Kálmán* rendőrkapitány ma állította össze s e szerint az elmúlt hóban 31 önálló iparigazolvány lett kiadva, a melyért 155 forint folyt be; három iparost büntettek meg összesen hat forint erejéig. Kiadott száz munkakönyv, ideiglenes igazolvány pedig három.

— **Debreczeni szerzők a népszínházban.** A népszínház igazgatósága — mint egyik helyi lap írja — elfogadta előadásra *Dóczy József* és *Szell Kálmán* „*Kurucz világ*” című három felvonásos, magyar tárgyú operettjét. A helyi termék nem ismeretlen a debreczeni közönség előtt, amennyiben annak ügyes librettóját, mint fülbemésző kedves zenéjét főbb részeiben egy nagyobb társaság előtt már régebben bemutatták a társaszerzők. Az új operette az ősz folyamán fog színre kerülni.

— **Iskolaépítési árlejtés.** A Miklós-utcai és a Csapó-kerti iskolák építésére kiírt pályázatra beérkezett ajánlatokat tegnap bontotta fel a városházán *Vecsey Imre* tanácsnok elnökle alatt e célra kiküldött bizottság. Mindkét iskola összmunkálataira nyolcz-nyolcz pályázat érkezett. A Miklós-utczainál a legnagyobb árengedményt 8 1/2%-kal *Horváth János* építész és *Horváth József* ácsmester teszik; a csapókerti iskolánál *Bihari* és *Szombathy* társvállalkozók 9 százalékos árengedményt adnak. A bizottság a felbontott ajánlatokat a tanács elé terjeszti s az a legközelebbi ülésében határoz a pályázat ügyében.

— **Hazatért kirándulók.** A mult hét péntekén — mint annak idején megirtuk — a főgymnázium és az állami főreáliskola növendékei több tanár vezetése mellett a fővárosba utaztak a kiállítás s a főváros nevezetességeinek megtekintése céljából. A kirándulók tegnap hazaérkeztek.

— **Hajsza a vonatokon.** Mint tegnapi lapunk távirati rovatában közöltük, *Scheiber* Dezső, a notorius zsebtolvaj, ki már a multkor Papakosztával és Kazárral a pest-vidéki törvényszék fogházából megszökött, tegnap újra kerekelt oldott *Kasárral* és *Affendakis* Periklesszel, a megyeház levéltárán keresztül. *Scheibert* azonban szökése után rögtön elfogták, alig jutott ki a megyeházából, míg a másik kettőnek sikerült a szökés s egyelőre élvezik az arany szabadságot. A rendőrség természetesen alarmirozta az egész ország rendőrségi és csendőrségi közegeit, táviratok repültek szét a szélrózsa minden irányában s a vasuti állomásokon a szököttekhez hasonlító, vagy gyanus kinézésű utasok, erős szemlélődéseknek vannak kitéve, sőt igazolásra is felszólíttatnak. A fővárosból tegnap szétment vonatok mindenféle vizsgáltnak voltak kitéve. A kik Debreczen felé igyekeztek, szintén részesültek a vizitben. Nagy-Kátán csendőrök és detektívek szálltak fel az éj homályában a vonatra s a gyanusabb kinézésű utasoknak különösen a bal kezét és bal karját vizsgálgatták, ahol *Affendakis*nak és *Kazár*nak ismertető jelei vannak. A vizsgálat eredménytelen volt, a szökevények másfelé vették utjokat s valószínű, hogy gyalog.

— **Vigyázatlan kocsis.** *Andirkó* Gábor kocsis legény a rendőri szabályok ellenére ma reggel a Kossuth-utczán szédületes sebességgel hajtott s vigyázatlanságának meglett a komoly következménye, mert neki hajtott a Burgondia-utczából kiforduló *Kertész* István kocsijának s a szekér rudjával az egyik lovat oly erősen megsebesítette, hogy a szegény pára beledöglött. A rendőrség a vigyázatlan kocsis keményen megbünteti.

— **Tragédia az erdőben.** Megdöbbentő tragédia színhelye volt tegnapelőtt a Soprontól egy órányira fekvő erdő. *Dr. Bogdány Ferencz* a soproni pénzügyigazgatóság fogalmazója, agyonlőtte *Lenck* Juliát, *Lenck* Emil nagyiparosnak és a nagy-czenki cukorgyár igazgatójának nejét, azután revolverét önmaga ellen fordította. A tragédia híre villámgyorsasággal járta be a várost. A helyszínén megjelent rendőri bizottság *Lenck* Emilnél halva és *Bogdányt* haldokolva találta.

A tragédia előzményei a következők: *Lenck* Emilné délután hat órakor nővére társaságában az erdőbe ment virágokat szedni. Utközben *Bogdány* csatlakozott hozzájuk, a ki házassága révén a *Lenck*-családdal rokonságba jutott. Hét és nyolcz óra között *Lenckné* nővére néhány lépésnyire eltávolozott, hogy virágokat szedjen, *Lenck* Emilné pedig ezalatt a pázsitra ült és virágokból bokréját kötött, mikor a mellette lévő *Bogdány* hirtelen elővonta 9 milliméteres *Bulldogg*-revolverét és *Lenckné*re lőtt, a kit halántékon talált. *Lenckné* azonnal meghalt. *Bogdány* azután önmagát lötte föbe és egy órai haláltusa után szintén meghalt. Alövésekre elősietett *Lenckné* nővére, aki az épen arra sétáló gróf *Hunyady* huszárönkéntest a helyinére hívta. *Hunyady* azonnal orvosért sietett, a ki *Bogdányt* aggníában találta. Ezalatt a hozzátartozók is értesítették a szomorú esetről. Általában azt hiszik, hogy *Bogdány* a gyilkosságot elme-zavarban követte el. Állítólag *Bogdány* nővére, a ki Budapesten ünnepelt szépség volt, évekké elelőtt szintén ezen a helyen lötte magát föbe. *Bogdány* az utóbbi időben sokat érintkezett *Lencké*ekkel, nevezetesen az asszonnyal, akivel gyakran láttak együtt a városban is, az erdei sétákon is, a melyekre *Lenckné*t rendszeren mostohahuga, valamelyik *Castanjen* kisasszony kísérte. — Némelyek ennél fogva gyöngéd viszonyt sejteneek, kettős öngyilkosságban hisznek s vélekednek, hogy *Bogdány* az aszonyt előzetes megegyezés után lötte agyon s úgy vetett

azután véget a saját életének is. Bizonyosat azonban nem tud senki. A halottak tragédiájához csatlakozik az élők tragédiája. A meghalt asszony férjének és gyermekeinek fájdalma leírhatatlan. Bogdány fiatal özvegyének pedig attól a pillanattól fogva, hogy a szörnyű esetről értesült — nem lehetett szavát hallani.

— **A terjeszkedő nazarenusok.** H.-Büszörményben rohamosan hódít főként az alsóbb szegény néposztály körében a nazarénizmus, amely a nagy hajdúvárosban csaknem kétezer lelket számlál már, pedig alig néhány évvel ezelőtt kezdett jelentkezni ott ez a szekta. Hogy milyen összetartók, áldozatkészek és vallásosak ezek az emberek, mi sem bizonyítja inkább, mint az a csinos külsejű tágas templom, amelyet több mint 20,000 forint költséggel tavaly építettek közel a város központjához. A gyülekezet papja egy földesi származású fiatal ember, aki nem régen még kaszával, kapával kereste a kenyerét, — de azután a „Szent Lélek sugallatára“ kiment Hamburgba s ott tanult valami baptista iskolában, honnan mint kész pap tért haza. Büszörményi hitsorsosai siettek papjoknak megválasztani a hamar nagy hírnévre vergődött apostolt.

— **Millenniumi próba-bál.** Schaff János hatóságilag engedélyezett táncztanító a „Margit“-fürdő díszes tánctermében táncztanításának bevégezése alkalmából folyó hó július 5-én, azaz vasárnap zártkörű millenniumi próba-bált rendez. Személyjegy 80 kr. Család-jegy 2 személyre 2 forint. Kezdet 8 órakor. Zenész: Kálló Józsi és Kiss Tóni zenekara. Jegyek előre is válthatók a táncziskola helyiségében: Hajó-utca 1164. A bál sorrendje a következő lesz: 1. Induló, játsza a zenekar. 2. Ezer év után, (Pósa Lajostól) szavalja Papy Vilma k. a. 3. Oláh páros táncz, lejtik: Juhász Erzsike és Balogh Róza. 4. Körmagyar, eredeti magyar jellegű társas táncz a tanulók által. 5. Társas magyar táncz, lejtik: Balogh Sándor, Disznós Árpád, Balogh Antal, Balogh Róza, Papp Mariska, Papp Vilma. 6. Sormagyar, magyar keringő, a tanulók által. 7. Páros magyar táncz, lejtik a Lókodi testvérek. 8. Francia négyes, a tanulók által. 9. Előre, (Tóth Kálmántól) szavalja Lókodi Józsi. A nemzeti tánczokat jelmezben adják elő.

— **Jeles társaság.** Két amerikai vándorhítségű, szabad ég alatt ájtatosságot tartott egy községben, melynek lakói, rendkívüli fukarságuk miatt, általánosan ismertek. Az istentisztelet befejezésével a papok egyike kalapját járátja körül perselykép a hallgatók között. De a kalap üresen került vissza kezeibe.

— Adjunk hálát az istennek, mondotta társának.

— Ugyan miért? felelt ez és haragudott is egy kicsit.

— Hogy legalább a kalapot visszakaptuk.

— **A vámospécsi Acháb.** A 6-szövet-ségi Acháb és Nábó története ismétlődik némi változással abban a pörösködésben, amelyet a szomszédos Vámos-Pécs volt községi árvagyámja Koncz Lajos folytatott a sógorával egy szőlő miatt, amelynek erőszakkal is birtokába akart jutni A véresen végződő eset részletei a következők: Koncz Lajos, a boltfeltörő Koncz Tamás rokona, volt árvagyám, rögóta perlekedett a sógorával: Vincze Andrással, egy darab szőlő miatt. Perbe szállottak egymással, de a törvényszék ítélete a Vincze András jogos tulajdonául ismertette el a kérdéses szőlőbirtokot. Vincze András azonban nemrégiben elhalt s a szőlőbirtok felesége tulajdonába ment át. Az asszony hat árvával maradt el férje után. Koncz ekkor újra jogot kezdett formálni a birtokhoz s az árvaszéket is megkereste az iránt, hogy nevezzék őt ki

gyámnak, adják át neki a szőlőt s annak fejében eltartja az árvákat is, az asszonyt pedig kergessék el. Kérésével persze elutasították Koncz még akkor sem hagyott föl tervével. A szőlőt szinte erőszakos módon sajátjának nyilvánította és gazdai hatalmát kezdte éreztetni az özvegygel és annak gyermekeivel. Észrevette azonban, hogy a szőlő zavartalan és nyugodt birásában az asszony nagy akadályra neki s arra a gondolatra jött, hogy elteszi láb alól. Nem sokára a terv is megérelmődött lelkében. Azt mondta az özvegynek, hogy menjen ki a szőlőbe a cseresznyét leszedni s azzal ott hagyta őket. Az asszony mit sem gyanítva, egyik kis fiával kiment a szőlőbe, de Koncz előtte kisetelt és ott a bokrok között egy szőlőkaróval felfegyverkezve elbujt. Mikor az asszony közelébe ért, hirtelen előugrott és ezen szavakkal: „No, kutya! hát eljöttél, most agyonütlek! Majd eltartom én a hat gyermekemet!“ — a karóval föbe ütötte. Az asszony eszméletét veszítve, rögtön összeesett, a kis fiu pedig sikoltozni kezdett, mire Koncz megfutott. Az asszony nemsokára magához jött, eszméletét is visszanyerte. A fejét bekötötték és a maga lábán vánszorgott bazarlakására. Az esetről jelentést tettek az előjáráságnak.

Törvényszék.

* **Két évi feyház váltóhamisításért.** Szabó Gyula felett, kiről annak idején megirtuk, hogy hamis váltókat értékesített, illetve leszámítottatni próbált két helybeli takarékpénztárnál, ma mondott ítéletet a debreczeni kir. törvényszék. A törvényszék beigazoltnak találta a váltóhamisítást és Szabó Gyulát azért két évi feyház büntetéssel sújtotta.

Tej-mizériák.

A debreczeni gazdasszonyok körében általános a panasz a miatt, hogy tiszta, hamisítatlan tejet nem tudnak vásárolni s szomorúan konstatálják, hogy nemcsak a piacról, de még olyan, ugynevezett jó helyekről is kapnak hamisított tej productumokat, ahonnan már évek óta nagy bizalommal vásárolták be tejszükségleteiket. Különösen most, nyáron jönnek rá, hogy nem tiszta a tej, amit kapnak, amikor délutánként az aludt tejes üvegeket előszedik a pincéből, kamarából s bosszankodva tapasztalják, hogy az üveg fenekén ujjnyi vastagságban veti fel a szürke viz a turóvá gomolyodott, romlott aludt tejet. Azonnal észreveszik, hogy vízzel hamisított tejet tettek olvadásra.

Még kevesen tudják, pedig felette fontos tudnivaló az, hogy a **mezőgazdasági termékek, termények és cikkek hamisításának tilalmáról** szóló törvény a belügyi és kereskedelmi miniszterek egyetértésével kibocsátott földmívelésügyi miniszteri utasítás értelmében már 1896. jun. 10-én, tehát 20 nap előtt érvénybe lépett.

Ezen, a fogyasztó közönség érdekeire annyira kiható törvény, mely a mezőgazdasági termékeket, terményeket s egyéb jelentékenyebb cikkeket állandó hatósági ellenőrzés alá helyezi, a közrendészet haladásnak egyik fontos vívmánya s hivatta van a közforgalom ez ágában az eddigi már-már tarthatatlan állapotokat gyökeresen orvosolni.

A hamisítás tilalmáról szóló törvénynek célja az említett cikkek hamisításának különleges törvényes intézkedésekkel való megtorlása, így a kereskedelem és fogyasztó közönség együttes érdekeinek megvédése.

Azon termékek között, melyekre ezuttal a tilalom kiterjesztett, első sorban áll a **tej** és ennek termékei: **a tejszín, vaj, tejfel, turó és sajt.**

Hogy mikor hamisított a kérdéses

czikk? a teje vonatkozólag körülbelül a rendelet következő része áll: „Ha azok eredete, minősége, összetétele, vagy származása tekintetében való megtévesztés, illetve súly- vagy terjedelem szaporítás czéljából más, vagy esetleg hasonló, de esélyesebb használati értékkel bíró cikkekkel összekevertettek...“

„Ha azok idegen anyagok segélyével, vagy ezek nélkül, terjedelem vagy súlyszaporítás czéljából, illetőleg eredetük, összetételük vagy minőségük, illetve használati értékük tekintetében megtévesztésre alkalmas és ennél fogva meg nem engedhető bármi módon megváltoztattak...“

Ezek erre nézve a fontosabb tudnivalók s jó lesz ha a közönség nem bizza sorsát tisztán a hatósági ellenőrzésre, hanem maga is szemmel tarva érdekeit, szigorúan jár el a hamisítók tulkapásai ellen.

A folyam.

— Allegoria. —

Batizfalvy Istvántól.

(Folyt. és vége.)

A hegyi folyam teljes volt szépséggel és erővel, — akár a nap sugarai fürödtek csörgő hullámaiban, akár a holdvilág vonta be rezgő fényével éjjelenként. Hányszor némla el balga nevetés, komoly, kimértzenéje hallatára; hányszor vala a nyugtalan érzelmektől gyötört szerencsétlennek édes, altató dala; a könyös szom vidám lett, ha rápillantott kristálytisza vizére, s az üres, szomorú szív a hegyi folyó titokteljes szavára magas, szent gondolatokkal telt meg.

Igen, a folyam az elhagyottnak, a bujdosónak társa, az örömtelenség barátja s minden őt vizsgálónak a szépség ajándéka vala.

De a vidám folyót is elérte a szenvedés órája.

A hegyek fokain sötét felhők gyülekeztek, majd heves zivatar tört ki rajtuk. A villám szikláról-sziklára esapódott s dörgését rémesen vitte a vízhang alá a völgyekbe; záporként hullott az eső a haragos égről s a rohanó folyam habjai megáradtak s mind-egyre jobban és jobban dühöngtek. A sötét ég folyást komor maradt, pillanatnyira nem állapodék meg az eső. A folyam partjait át-törte a dagadó hullámár s a zavaros víz kiönt az alacsony fekvésű rétre s szürke, örömtelen pusztává változtatja át.

Csak várjatok... csak várjatok! Minden úgy lesz ismét, mint azelőtt volt. Az ég kiderül, a szél lecsöndesedik s a folyam ismét vidáman és fényesen lejtend megszökött s kedves partjai közt. Gyakran így volt már ez s gyakran megesik ezentúl is.

Dehogyan lesz!... Dehogyan lesz!

A völgylakók fülei a folyam szavában csak a rohanó víz hangját hallották.

A völgylakók szemei a folyó futásában csak az áradás veszélyét látták.

És gondolkodni kezdének komolyan, mi-kép lehetne a zabolátlan folyót biztosan fékezni, nehogy ujlag elhordja az élelmet és a takarmányt.

Csakhamar votélkedve dolgozott ezer kéz, hogy sirt ásson az eleven folyónak, — hosszú, mély sirt. És meggátolták a folyó szabad futását; természetes medréről új, szűk csatornába kényszerítették vizét, eltávolították az árnyék adó fáktól, el a virágos hal-maktól, el a kedvencz magános helyektől.

És az emberek kevélyek valának munkájokra.

Komorán sompolyog odább a leigázott folyó; komor lett, mint a lánczokba vert fogoly. Csörgése nem hallik a hold sugaránál, nem üzi játékait a nappali fénynél. A pisztráng elhagyja szomorú vizét, mert szabadságot szeret, s csak a szabadon csörgedező vízben fejkándozik örömteljesen. Egyszóval az ángolna maradt meg a lassan hömpölygő folyóban.

És ha most fáradtan megy el mellette az utas, ha szomorgó szem tekint lenyűgözött vizébe, ha nehéz, bánatos szív mélézik és busul partjain, mi lehet az, a mit a folyam vizgatalására mondhat? — Semmi, legfeljebb levertség és könnyük!

Igy mulnak el évek, évek után és a le-
lánczolt folyam mindig küzd, harcra, hogy
egykor kedvelt tekergőzdő medrét vissza-
nyerhesse; titkosan lopódnak hajjai beléje,
nem szabadon és örömet, hanem gyöngén
és némán, mint a vén, világtalan ember ke-
resi az utat gyermekkorának régen elhagyott
házájába.

Mind hiába! . . . Mind hiába! . . .
De, ha zivatar dühöng a hegyek között,
ha a zápor sebesen szakad le a fekete felle-
gekből, — mit mivel ilyenkor a lenyögött
folyó?

A boszus folyam megdagadt hullámai
keresztül törnek ott, hol leggyöngébb börtö-
nük fala s a rohanó patakok közel és távol
eléktelenítik a mezőt és rétet, befödik iszap-
pal, kavicsos, kövekkel s körös-körül ren-
delenséget és pusztulást okoznak.

A hegyi folyam története szomorú.
E szomorú történet gyakran az emberi-
ség története is.

Vigyázzatok, hatalom emberei, mielőtt
lánczokat vernétek társaitokra; — vigyáz-
zatok!

CSARNOK.

A kis „grófnő.”

A „Debreczeni Ellenőr” részére

Irta: Sz. Buday Etel.

(Folytatás és vége.)

— Maresa!! — kiáltotta férjem meg-
lepette, de elpalástolható öröm felesil-
lámlásával szemében, melylyel megadta
szegény szívemnek a kegyelemdőfést, de
egyszersmind felébresztette bennem az ön-
érzetet is és elhatározásomban megszilár-
dulva folytattam:

— De mielőtt távoznám örökre, fel-
kell hogy világosítsam a ma délutáni
viselkedésem felől, melylyel téves fel-
tevésre szolgáltatam alkalmat. . . Ott, a
falu végén, hol fajrokonaim tanyáznak,
ott az öreg fűzfa mellett, felösmertem azt
a helyet, hol én a világra jöttem. Mely
mint álomkép lebegett folyton előttem,
ugy, miként szegény anyám elbeszélte
azt előttem. Most már biztosan mond-
hatom, hogy e falu szülőtte vagyok s
erre meg is kell lenni a bizonylatnak a
katholika egyház anyakönyvében, hová
születésem, keresztszüleim nevei be lettek
jegyezve. Most megértheted, mi indított fel
annyira.

— És keresztleveled — vágott szá-
vaiban hevesen férjem — melyet egy
más hitközségből kiállítva mutattunk fel
esküvőnkör, tehát az hamis volt? és a
megbotránkozás hangjával tekintett reám.

— Nem! válaszoltam higgadtan,
nyíltan nézve haragos szemébe.

— Tehát? — kérdezé ő fürkészőleg.
— Csak annyiba esalattatott meg
általa, hogy egy pár héttel ifjabbnak
tüntetett fel a valóság nál.

Ugyanis ekkor elmondtam, hogy
mint lettem megkeresztelve, még több
helyen, több névre, több vallásfelekezethél,
azután hogy itt, legelőször megkeresztel-
tek a mi vajdánk fondorkodásából és haszon-
leséséből. S hogy anyámnak, csak a leg-
utóbbi, Füzesi Maresa, névre kiállított
keresztlevelem vette ki s adta át a vajda,
mely szintén kifogástalanul törvényes volt.

Szánalommal vegyes esodálkozással
pillantott reám férjem, míg én foly-
tattam:

— De még egyet kell veled tudat-
nom, hogy kik voltak az én keresztszü-
leim . . .

Testvérhugod tartott a keresztvize-
re, ki soha sem akart elősmerni sógornéjá-
nak, sem nem bocsátott szeméi elébe, ha-
nem üldözött, a hol csak tehetette és ha-
ragjával sújtott.

— Ella! az én hugom, a te kereszt-
anyád és keresztatyád akkor az én édes,

megboldogult atyám volt . . . Gyakran
hallottam tőlük emlegetni csodás koma-
ságokat, melybe egy cigánygyermek
megkeresztelése juttatta őket.

— S hiszem! hogy ha a te atyád,
az én keresztatyám élne, ő igazságot szol-
gáltatna a cigány származású nőnek, ki-
nek nincsen más büne eredetén kívül, s
tán még leányául is fogadná.

— Maresa! — szólt férjem, megha-
toltan ragadva meg kezem — mily külö-
nös a sors játéka, mely minket így össze-
hozott.

— Ha szavaim igazságáról meg-
akarsz győződni, úgy tekintsd meg az ite-
ni anyakönyvet, hol Eszmeralda névre
jegyeztettem be.

— Nem szükséges a bizonylat, hi-
szek szavaidban Maresa, hisz te mindig
igazmondó voltál.

Hosszan tartó kínos csend állott be
közöttünk, mit a szél rémes sivitása za-
vart meg, amint sirva, jajongva végig ro-
hant a rónán, bele kapaszkodva a park
zuzos fájaiba, bele ütődve a kastély
falába, dühvel megrázta az ablakokat,
mintha mindent, mi utjában akadt, izre-
porrá akart volna zuzni.

Egy erősebb szélroham felszaki-
totta az egyik rosszul bezárt ablakot,
melynek betevésére mindketten sietve
mentünk és az ablak előtt összejöttünk.
Ő megilletődve, hosszan tekintett sze-
membe, melyeket a keserűség könnyei ho-
mályosítottak el, azután szenvedélylyel
karolt magához, ajkaimra hosszantartó
csókot adva, míg én e csók tartama
alatt szerettem volna kilehelni lelkem a
nagy mindenségbe.

Még egy hosszantartó tekintetet vál-
tottunk, ő az utolsó érzélem felesilámlá-
sával, én a buesu végső fájdalommal és
ölelő karjaiból kiszakítva magam elro-
hantam, hogy soha többé ne lássam s
vissza ne térjek soha többé hozzá.

Utolsó csókja édességét, érzelmének
utolsó fellobbanó örök emlékét, vittem el
magammal az ősi kastélyból, hol a reg-
gel már nem talált.

Még az éj leple alatt, kísérv a téli
vihar által, nem sajnálva, nem siratva
senkitől, elutaztam. Még a nyomot is, a
merre haladtam, a sűrűn hulló hópelyhek
eltüntették, miként emlékemet az idő,
azon emberek szívéből, kik közzé nem
illettem.

Es belépve újra régi a életbe, eldob-
tam magamtól egy a jogosan megillető
grófnő, mint a jogtalanul rám erőszakolt
„kis grófnő” címet s élek sorsommal ki-
békülten, magasztos hivatásomnak, hi-
ven szeretve a szent művészetet, mely-
ben soha sem csalódhatok; mert ben-
nem létezik hozzá a csalhatatlan is-
teni igaz erő.

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvény-
társaság” közlése. 1896. július hó 1-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	122.75	123.25
„ vasuti beruházásiköt. 4%.	—	124.—	125.—
„ koronajárdék 4%.	—	99.—	99.50
„ regále vált. köt. 4%.	—	100.—	101.—
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	122.50	123.—
Egységes állam kötvény 4%.	—	101.25	101.75
Tisza-szeg. 4%-os nyerem.-sors	—	138.50	139.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	380.—	380.50
Osztrák hitelbank részvény	—	351.—	351.20
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	104.—	104.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	—	121.—	122.—
3-os	—	105.50	105.75
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	114.50	115.50

Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.50	11.—
Osztrák	—	18.50
Olasz	—	11.75
Bazilika sorsjegy	—	7.—
Jó-szív	—	3.40

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.64	5.72
20 markás arany	—	—	11.75	11.80
20 frankos arany	—	—	9.50	9.54
1 Sovereigns	—	—	12.—	12.05

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, június 30.

Buzát ma mérsékeltlen kínáltak, a keres-
let korlátolt volt. Elkelt lanyha irányzat
mellett 20.000 métermázsza rakomány változat-
lan áron. Kocsirakomány 2 és fél krral olcsóbb.
Egyéb gabonaneműekben: gyér forga-
lom volt.

Eladatott:

Buza: Tiszav.: 200 mm. 81.5 kg. 6.90
frton, 300 mm. 81. kg. 6.90 frt. 400
mm. 81. kg. 6.81 és félfrt. 100 mm. 79 kg.
6.75 frt, mind három hónapra.

Natáridő-üzlet.

Az irányzat lanyha volt.
Hivatalos felmondások: nem történtek.
Hivatalos zárófolyamok déli 1 órakor.

Zárlat 1 óra:

		frt
Buza szept.-októberre	1896	6.34—6.36
„ máj.-júniusra	1896	6.20—6.25
Rozs tavaszra	1896	—, —, —
„ szept.-okt.-ra	1896	5.25—26
Tengeri máj.-jun.-ra	1896	3.80—3.82—
„ jul.-aug.-ra	1896	—, —, —
Zab szept.—okt.	1896	5.22—5.24
Repeze aug.—szept.	1896	10.90—10.95

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

		frt
Buza 1896. őszre		6.35—6.36
Rozs 1896		5.25—5.26
Zab 1896		5.20—5.21
Tengeri 1896 máj.-június-ra		3.79—3.80
Repeze 1896 őszre		10.70—10.80

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

2644 tkv.

1896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy
Harkányi J. budapesti cég végrehajthatónak
Sarkadi István végrehajtást szenvedő elleni
14 frt 23 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti
végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tör-
vényszék (debreczeni kir. járásbíró) terüle-
tén levő, B.-Ujvároson fekvő, a b.-ujvárosi
1101. sz. tjkvben A + 1132. hr. sz. alatt
foglalt ingatlanok Sarkadi Istvánt illető
5/6 részére az árverést 500 frtban ezennel
megállapított kikiáltási árban elrendelte és
hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1896.
évi július hó 9. napjának d. e. 9 órakor
B.-Ujváros község házánál megtartandó nyil-
vános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az in-
gatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 50 frtot
kézpénzben, vagy az 1881: évi LX. t.-cz 42.
§-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881.
évi november hó 1-én 3333. szám alatt
kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikül-
dött kezéhez letenni, avagy az 1881:
LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz-
nek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kial-
lított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a debreczeni kir. törvényszék
mint telekkönyvi hatóságnál 1896. évi április
hó 22. napján.

Nagy Károly,
kir. trvszéki bíró.

630—1—1

Egyek község előljáróitól.

711. k.

1896.

Hirdetmény.

Egyek község vadászterületén a vadászati jog az **1896. évi május hó 15-től kezdődő** 6 (hat) egymásután következő évre Egyek község házánál **1896. évi július hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor** tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni. Az erre vonatkozó árverési feltételek Egyek község alulírott jegyzőjénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Egyeken, 1896. évi május hó 29-én.

Devics Lajos,
községi jegyző.

Holló János,
600-1-1 bíró h.

4187. tkv.

1896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fekete Gábor végrehajthatónak Szabó Gábor és neje végrehajtást szenvedő elleni 220 fnt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (de-recskeni kir. járásbíró) területén lévő, Konyáron fekvő, a konyári 596. sz. tjkben A I. 33. hrsz. a. foglalt ingatlanra az 1881. LX.t.-cz. 156. §-a értelmében egészben 160 fntban, a konyári 597. sz. tjkben A I. 32. hrsz. a. foglalt ingatlanra 160 fntban, a konyári 597. sz. tjkben A I. 2068. hrsz. a. foglalt ingatlanra 178 fntban, a konyári 597. sz. tjkben A I. 3104. hrsz. a. foglalt ingatlanra 148 fntban, a konyári 597. sz. tjkben A I. 4493. hrsz. a. foglalt ingatlanra 161 fntban, a konyári 597. sz. tjkben A I. 3654/a hrsz. a. foglalt ingatlanra 316 fntban, a konyári 597. sz. tjkben A I. 1170/a hrsz. a. foglalt ingatlanra 113 fntban, a konyári 597. sz. tjkben A I. 4069. hrsz. a. foglalt ingatlanra 190 fntban, a konyári 597. sz. tjkben A I. 4516/b hrsz. a. foglalt ingatlanra 358 fntban, a konyári 597. sz. tjkben A + 848. hrsz. a. foglalt ingatlanra 3 fntban, a konyári 597. sz. tjkben A + 2605. hrsz. a. foglalt ingatlanra 16 fntban, a konyári 597. sz. tjkben A + 949/b hrsz. a. foglalt ingatlanra 64 fntban, a konyári 1688. sz. tjkben A I. 2604. hrsz. a. foglalt ingatlanra 17 fntban már megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1896. évi július hó 23. napjának délelőtti 9 órakor** Konyár község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 16 fntot, 16 fntot, 17 fnt 80 krt, 14 fnt 80 krt, 16 fnt 10 krt, 31 fnt 60 krt, 11 fnt 30 krt, 19 fntot, 35 fnt 80 krt, 30 krt, 1 fnt 60 krt, 6 fnt 40 krt, 1 fnt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelt 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállítva szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1896. évi június hó 3. napján.

631-1-1

Nagy Károly,
kir. tvszéki bíró.

Hölgyek részére legujabb!
Universal fűző.

Kitünő derék formát képez, és a halcsont eltö-rését lehetetlenné teszi.

III.	II.	I.	minőség
frt 2.50	3.50	4.50	

jó Drell **halcsontban**, szürke, drap és fehér kivitelben.

Kizárólagos raktár Debreczenben
Szabó Lajos Fial, Bosznay J. és Társa, és Kálnai Lipót üzletében.

Universal Corsetta védőnk
minden nőnek lehetővé teszi, hogy tört fűzőjét javítás nélkül viselheti.

1 pár 50 krért kapható minden jobb rövid- és divatáru-üzletben.

Nagyban a szabadsalom tulajdonosainál

SPITZER és STEINER BÉCS,
VII., Siebensterngasse 16. a.

617-10-9

G Y E N E S L A J O S

csődtömegéhez

tartozó azon áruk, melyek eddig kiszolgálhatók nem voltak, nevezetesen: **téli kelmék, flanell, cheviott, maradék és mosó kelmék, szalagok, csipkék, selyemkendők, diszkötények, férfi nyakkendők, ruhadiszek; rövidárúk, u. m.: pamutok, himző selymek, gombok, zsinórok, czernák; végre**

s i r k o s z o r u k

folyó június hó 29-től kezdve
naponként 9-12-ig és 3-6 óráig

G y e n e s L a j o s üzlethelyiségében
gyári áron alól elárúsítatnak.
TÖMEGGONDNOK.

629-3-3 Utánnymás díjazásra igényt nem tarthat.

Felzálogkölcsonöket

földbirtokra 3%, házakra 4%,
másnemü ingatlanokra 5% mellett

legmagasabb összegekben ajántunk.

E kölcsönök konvertálásoknál bélyeg- és illetékmentességet élveznek.
Erdő kihasználások, birtok parcellázások átvétele.
Birtokok szövötközöteknek hosszú lefizetési tartamra eladatnak.

„MAGYAR LLOYD”
közgazdasági vállalat,
Budapest, Király-utca 70. szám.

628-8-5